

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K. Za poi leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za pošiljanje plačuje se od Stiroporne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenstvo naj se bodo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenstvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalno bahaštv.

Umagano glasilo ljubljanskega škofa je v soboto krepko udarilo na reklamni boben za klerikalne poslance in je z vzenenimi besedami opevalo veliki vpliv klerikalnih poslancev in velike »vspehe«, ki so jih ti poslanci dosegli pri razpravi o krošnjarskem zakonu.

To bahaštv je na sebi abotno in smešno, kakor so tudi abotni in smešni »Slovenčevi« napadi na dr. Tavčarja in na dr. Ferjančiča.

Predvsem je treba na jasno priti, za kaj se gre pri krošnjarskem zakonu. Gre se za intereset takih okrajev, ki jih zastopajo klerikalci, gre se za korist volilcev klerikalne stranke in klerikalci so storili samo svojo dolžnost, da so se zavzeli za svoje volice. Bilo bi dovolj žalostno, ko bi celo pri stvari, ki se tiče eksistence na tisočenjih volilcev, molčali in roke križem držali, kakor je sicer njihova navada, ko bi pasli lenobo, ko se hoče celim okrajem, ki jih oni zastopajo, vzeti pogostoma najvažnejši vir dohodkov.

Nasprotno pa mestni poslanci nikakor nimajo tega interesa. Kot mestni poslanci morajo vendar varovati koristi mestnih volilcev, a temu dela krošnjarstvo v vsakem slučaju škodo. In naj bo ta škoda še tako majhna, čuti se le. Kranjski mestni zastopniki pa se niso postavili na malenkostno stališče, da bodo varovali izključno in brezobjirno le korist svojih volilcev. Upoštevali so korist cele dežele in tako se je zgodilo, da se je mestni posl. Plantan prvi zavzel za volilce klerikalnih poslancev, kar je toli pomembnejše, ker je s tem zaspene klerikalce primoral, storiti svojo dolžnost.

Nekaj te dolžnosti so klerikalci izpolnili pri specialni razpravi o krošnjarskem zakonu. Tu so se nekoliko zavzeli za svoje volilce in ker so bili dotedjni predlogi sprejeti, tolčojo sedaj na reklamni boben kakor blazni, čeprav natančno vedo, da ta zakon o krošnjarstvu ne zadobi veljave, da so torej vsi njih »vspehi« v vodo padli.

Da postavijo te »vspehe« v boljši luč, napadajo napredne poslance. Ti so že storili več nego je njih dolžnost, ko so se po poslancu Plantanu oglašili za korist okrajev, katere zastopajo klerikalci. Umazanih manevrov, kakor dr. Šusteršič, pa napredni poslanci ne bodo nikdar uprizarjali in niso in ne bodo skušali poklicanih zastopnikov prehitevati, kakor to rad stori dr. Šusteršič.

Seveda »Slovenec« tudi ni zamudil, zaleteti se v dr. Tavčarja, češ, da ga ni bilo na Dunaju. V pomirjenje njegovih živev mu povemo, da dr. Tavčarja radi tega ni bilo na Dunaju, ker je imel v Ljubljani važno sejo deželnega šolskega sveta. Tega pa naj »Slovenec« nikari ne misli, da bo dr. Tavčar zamudil sejo deželnega šolskega sveta zaradi razprave o krošnjarskem zakonu, ki je itak mrtvo rojeno dete in kitudini na korist ljubljanskim volilcem.

»Slovenčev« reklamno bobnanje za klerikalce nareja utis, da mora ugled teh poslancev med klerikalnimi volilci biti že preklicano majhen, če jih mora njih list na tako ordinaren način umetno povekševati. Ako to klerikalne ničle veseli, jim tega veselja ne bomo kvarili, čeprav bi to lahko storili, kajti klerikalci so svoje proslavljane »vspehe« dosegli, ker so si poslanci rekli: le glasujmo za klerikalne predloge, saj ta zakon itak ne dobijeta veljave.

V Ljubljani, 15. decembra.

Novi deželni glavarji.

Včerajšnja uradna »Wiener Zeitung« je prinesla cesarjevo imenovanje novih deželnih glavarjev in njih namestnikov v vseh onih deželah, kjer so se letošnje jesen izvršile deželnozborske volitve, in sicer so postali za Štajersko: deželni glavar grof Edmund Attems, njegov namestnik dr. Fran Jurtela, deželni poslanec in odvetnik v Ptaju. Za Korosko: deželni glavar: tajni svetnik in dež. polanec Zeno grof Goëss, njegov namestnik dež. posl. dr. pl. Mettnitz. Za Nižje Avstrijsko: deželni maršal prot. Frigdean Schmolk, njegov na-

mestnik pa dež. poslanec Strohbach. Za Gorenjo Avstrijsko: dež. glavar: dr. Alfred Ebenhoch, njegov namestnik dež. posl. Emil vitez Dierzer pl. Traunthal. Za Solnograško: deželni glavar: dr. Albert Schumacher, njegov namestnik stolni kapitular Al. Winkler. Za Predalrsko: dež. glavar: Ad. Rhomberg, njegov namestnik dr. Jos. Peer. Za Moravsko: deželni glavar: grof Vetter v. d. Lilie, njegov namestnik dr. J. Žáček. Za Šlezijo: deželni glavar: tajni svetnik Henrich grof Larisch-Múnich, njegov namestnik kardinal breslavški Jurij Kopp.

Ruska vlada in delavstvo.

Kakor znano, je bil v takozvanih dijskih nemirih zadnje dve leti vedno precejšen del delavstva pomešan. Pozneje so začeli delavci nastopati na lastno roko pod svojo tvrdko. No, dandanes so tudi na Ruskem delavski štrajki ravnotako na dnevnem redu kakor v drugih evropskih državah. Povoda so pač imeli že poprej odveč za nezadovoljnost, le organizacije jim je primanjkovalo, in tudi vlada je zdušila vsak tak pojav že v kalu. Dandanes pa je tudi na Ruskem v tem oziru boljše, da, boljše kot v »svobodni« Nemčiji, kjer cesar delavstvu določuje, pri kateri organizaciji smejo biti in katere se morajo ogibati. Ruska vlada je začela zadnjidajati čas delavstvu prijazne odredbe samo da zajezi revolucionarne struge. Tako je te dni sprejel minister Plehve depuracijo peterburških delavcev, kar se dosega da pa še ni zgodilo, ter je delavcem tudi dal navodila, kako si naj osnujejo svojo zvezo. Vlada je obljudila novi organizacijski naklonjenost, dokler se bodo delavci zdrževali revolucionarnih smerij. Minister je depuraciju tudi povedal, da vlada izdeluje zakonski načrt za splošno zavarovanje tovarniških delavcev zoper nezgode ter se uvedejo tudi bolniške blagajne, kakršnih še pogreša vedno marsikatera »modern« in »svobodoljubna« evropska država. V Rostovu, kjer vlada že dalje časa delavska stavka, je vlada dovolila, da so se na prostem vršili delavski shodi, ne da bi jih vojaštvo motilo, kakor se je to zgodilo lani v Galiciji. Vlada je tudi

deloma že sedaj ugodila zahtevam štrajkujočih ter odslovila vse delavcem nevšečne mojstre pri železniških podjetjih.

Dogodki v Venezueli.

Prva poročila so bila zelo pretirana. Tako ni res, da bi se bila začela blokada nad venezolanskim nabrežjem, to se zgodi šele potem, ko bo vojna officialno proglašena. Dosedaj nadzoruje nemško-angleško brodovje lo v carinskem oziru venezolanske pristanišča. Tudi zajete venezolanske ladje niso oblegajoči uničili, temuč jih le zasedli z angleškimi in nemškimi mornarji. Res je tudi, da je predsednik Castro odbil vse točke ultimatuma ter se pripravlja na boj. Venezolanske čete štejejo 10.000 mož, toda primanjkuje jih streljiva. Angleška in Nemčija sta zasedli carinski urad v La Guayri s tisoč vojaki. Nemčija je poslala še dve vojni ladji, tudi Italija je odpolnila svojo križarko »Carlo Alberto«, da varuje korist italijanskih podnikov v Venezueli. Francija, ki je v začetku odobravala nemško-angleško akcijo, je svoje mnenje spremenila ter pišejo sedaj francoski listi o nemških mornarjih, da so roparji, ker so se polastili venezolanskim ladij, češ, nemški narod čuti od časa do časa potrebo, da izvrši kako nasilje, da pokaže moč svoje muskulature. Severna Amerika je sporazumna s postopanjem združenih velesil ter je izjavila, da ne bo nasprotovala, če privedejo tudi 50.000 mož v Venezuelo, le tega ne bo dovolila, da bi si katera velesila prilastila venezolanskega ozemlja.

Najnovejše polit. vesti.

Zopet koalicjsko ministrstvo. Poljaki, ustavoverni veleposestniki in klerikalci so zadnje dni baje zopet snovali za kulisami novo koalicjsko ministrstvo, ki bi naj bilo naperjeno proti Körberjevemu ministrstvu. — Sobotni ministarski svet se je bavil tudi z vprašanjem o odgovitvi državnega zpora in o češkem deželnem zakonu glede zboljšanja plač. Sklenilo se je, da se zasedanje drž. zpora nikakor ne sme zaključiti, a omenjeni češki zakon se tudi ne predloži v sankcijo. — Tiskovni zakon ne pride v razpravo pred Božičem, ker Čehi ne dopuste, da bi se kar brez prvega branja

LISTEK.

Nevesta na srečke.

Amerikanska povest. Spisal B. Feldern.

Neka mrzlična nestrnost, neka upravljivo razburjenost je vladala med množico ljudij, ki je postajala že od ranega jutra po 25. cesti 14. okrožja v San Francisku. Živahnost je naraščala od minute do minute, hrup se je pomnožil in nestrnost in razburjenost sta se kazali vedno določne na tisočih obrazih. In zares, ni bila nikaka malenkost, za katere se je šlo.

Že več kot mesec dni se je govorilo o tem, časopisi so pisali o tem, z velikimi črkami je bilo čitati na plakatih, anonsi rano je bilo na medejanskih zastorih, vrezano v šipe tramvajev in omnibusov, svestilo se je po noči s streh in je bilo napisano s čopičem na trotoarski kamen, in sedaj je bilo malo pred odločitvijo.

Toda ni še bila deset ura in šele ob dvanajstih se je imela prikazati junakinja dneva, Miss Ellen Kemp.

»Ellen Kemp« — je bilo čitati na

velikem lepaku, ki je pokrival celo sprednjo stran »Splendid — hotela« na 25. cesti — »se želi omogožiti. Toda statistika je pokazala, da je v San Francisku razmerje mož k ženam 30:1, in zato se boji dama muke volitve. Slučaj naj razsodi; ker je slučaj podaril Miss Ellen Kemp vse prednosti, kakor dobro vzgojo, mladost in lepoto, samo bogastva ne, zatorej se je ta izvrstna, očarujoča in visoko naobražena devojka odločila, pustiti svojo zapeljivo osebo izzrebat. Srečka stane jeden dolar; število srečk znaša 20.000. Žrebanje bo 18. julija, točno ob 12. uri. V tem času se bo Miss Ellen Kemp pokazala na estradi »Splendid-hotel«, kjer se bo vršilo žrebanje po petih gojenkah iz sirotišnice. Kdor zadene, in naj si bode kdorkoli, je soprog te lepe, očarujoče in izobražene dame. Odbije li njeni roki, tedaj ostane gospodična Kemp v posesti svoje dote in svoje prostosti.

Lepa, dražestna, izobražena in — 20.000 dolarjev! Tako so se glasili klici množice, ki je stala, stisnjena vkljuk Kakor slaniki, na 25. cesti, preplavljal trotoarje in vozna pata in napolnjevala kavarne in restavracije. Zastopani so bili vsi sloji. Po

najnovejšem kroju oblečeni Yankee s svojim trdim, belim cilindrom, Irlandci s svojimi, od alkohola pobaranimi obrazi, Kitajci s svojimi dolgimi mastnimi kitami, starci in mladeniči, eleganca in berači — vsi so stali tu s srečko v žepu in predvajajoč v mislih svoje razmere.

Izmenjavašo se je proti nagradi »slabe« številke za »dobre«, prodajalo se je srečke s kurznim dobitkom kakor na borzi, suvalo in porivalo se je, kričalo in zmerjalo in kolikor bolj se je približeval določeni čas, toliko močnejši je bil pritisek, toliko večje število radovednežev. Iz vseh oken so gledali ljudje, na vseh balkonih je stalo občinstvo in celo strehe so bile prirejene za gledalce.

Tako je postal tričetrt na dvanajst. Gromovita fanfara je zadonela za reklamnim zastorom »Splendid-hotel« in neka slušača godba je svirala narodni napev Yankee-doodle brez prenehanja.

Tisočeri hura-klici so prevpili ta muzikalni spektakel; toda hrup se je kmalu polegel, ker so priprave za žrebanje obrnile pozornost nase.

Pet sirot se je prikazalo in se vse dobro na določene prostore na estradi, ki je

bila z debelo vrvo odločena od gneteče se množice. Potem je prišel neki gospod, ki je najbrže vodil celo napravo in je postavil pet košaric na mizo; nato je vzel deset škatelj in je pokazal občinstvu, da so numerirane od jedne do deset in je stresel njih vsebino v košarice; končno je pomignil onim petim deklicam k sebi, postavil jih je za košarice — v tem trenutku je bila hotelska ura dvanajst. Gromoviti hura-klici so doneli v zraku. Yankee-doodle je s hreščeo disonanco nehal, veliki platneni plakat se je razdelil v sredi in na estradi je stala Miss Ellen.

O, bila je mlada, bila je lepa in ah! občudovanja se je čulo med množico. Vtis je bil premagujoč. Z resnim smehljajem in mirnim obrazom je opazovala Miss Ellen množico, toda ta je postala nakrat, kakor obsedena. Stare strasti so se hipoma vzbudile, vsak je videl v svojem sosedu nevarnega tekmeča, katerega se mora na vsak način znebiti. Nekateri moški so se skušali zmuzniti pod vrvo skozi, da bi pazili na žrebanje. Zadajstvo je se bali zopet kakor goljufije in so jih vlekli za suknje nazaj, nasprotniki so se postavili v boksarsko pozituro,

izročil odsek. — Med novimi člani gosp. zbornice bodo bivši minister za Galicijo vit. Jendzejowicz, predsednik gališke zemeljske kreditne družbe vitez Kraynski in posl. Rapoport. — Po višanje dostenjstva kneginje Hohenberg se namerava izvesti tako, da bo soproga prestolonaslednika uvrščena takoj za prinesinjam cesarske hiše. Tudi nadvojvoda Fran Ferdinand dobi viš jega dvornega mojstra. — Proti želji nemškega cesarja, naj bi delavci obrnili socijalni demokraciji hrbet, so se izrekli tudi po večini Krupovi delavci na shodu v Magdenburgu. — Pomiloščen škof. Bivši rimsko-katoliški nadškof v Vilni, Zvierowiz, ki je bil pred dvema letoma zaradi svojega govora zoper šolstvo sv. Sinoda odstavljen in prognan, je bil te dni po carju pomiloščen ter bo položil v carjeve roke novo prisego. — Zoper morske roparje zgradi Turščica ob Jemenskem nabrežju pri Bab-el Mandebu 12 trdnjav. — Češki deželniki zbor se kliče na dan 29. t. m., moravski pa na dan 22. t. m. — Novi reformski nadzornik za evropsko Turščijo, Husein Hilmpaša je že prispel s svojimi pomočniki v Solun — Nemški carinski tarif je bil v soobniki seji skupno tudi v tretjem branju sprejet.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Strašne žrtve je zahtevala inkvizicija. Pomorila je na tisoče ljudi, deloma iz lažnosti, deloma so imeli teoretične nazore, ki jih cerkev ni priznala, deloma, ker se niso molče uklanjali duhovniškemu tiranству.

Zgodovina inkvizicije je polna grozot in polna krvi. A še strašnejša je zgodovina praznoverstva, zgodovina umorov, ki so bili storjeni radi n jgrjega, najblaznejšega praznoverstva.

»Resnica vas osvobodit«, je reklo Kristus, a še stoletja po Kristusovem nastopu so cerkveni mogotci s kruto roko skrbeli, da se kristijanski narodi niso osvobodili blaznega in groznega praznoverstva, da niso spoznali popolne resnice, kakor jo je učil Odrešenik, nego verovali v demone, v strahove in v čarovnike.

Klerikalni dogmatični, moralnoteološki in asketični spisi obsegajo glede demonologije najgroznejše izrodke človeške fantazije. Te blaznosti so bile spravljene v poseben sistem, postale nekaka znanost in tem blaznostim je bilo žrtvovanih na tisoče in na tisoče nedolžnih ljudi.

A nikari misliti, da so te strašne zmote že davno premagane in pozabljene. Nikakor ne!

Rituale Romanum se zove knjiga, ki obsega vse važnejše določbe pri cerkevnih opravilih. Ta uradna navodila slone seveda vsa na nezmotljivi avtoriteti rimskega papeža in so torej merodajna. Rituale Romanum priča, v kaki veljavje je demonologija še dandanes v cerkvi.

Že pri določbah o delitvi zakramentov se najdejo odredbe glede izganjanja hudiča. Tu na primer mora duhovnik pri krstu opetovanjo reči: »Izganjam te, nečisti duh« — »Sposnaj svojo obsočbo, prokleti hudič, in beži.« — »Slušaj, prokleti satan, in beži, tresoč se in zdihajoč. Tudi iz vode in iz soli, ki se rabi pri krstu, mora duhovnik hudiča izgnati.

nekaj odprtih nožev in revolverjevih cevij se je zasvetilo v zraku.

Mirno in z nekim gotovim zanimanjem opazovala je Miss Ellen to živahnino sceno; ta razburjenost je imela nekaj velikanskega na sebi.

Neznosen in protinaraven celibat v tem velikem industrijskem mestu je vse te moške spravil v stanje hipne ljubezenske blaznosti in za posest te lepe, mlade in poželenje vzbujajoče ženske, pri kateri je slučaj določeval snubača, so se hoteli tudi boriti. Čuli so se divji klici, in zadoneli so bojazljivi kriki slabotnih ljudij, ki so bili v nevarnosti, da se jih zmečka. Nakrat je potihnil ves ta hrup, mirni molk, mučna tišina polastila se je še jedenkrat te mase. Žrebanje se je pričelo. Med petimi sirotami se je izzrebalo, katera naj potegne številko. In sedaj je stopolila mala deklica naprej, poseglja v svojo košarico in pokazala s svojo suho, revno roko vlečeno številko. Vse oči so jo videli, vse ustnice so jo čitali in kakor iz jednih ust začulo se jo je imenovati: 18:74!

(Dalje prih.)

Poleg tega obsega »Rituale« še posebno obširno poglavje o izganjanju hudiča. Med drugim določa »Rituale«:

Duhovnik ne sme koga lahkomiseln smatrati, da je obseden, nego mora dobro poznati znamenja, po katerih se spozna, če je kdo od hudiča obseden ali če je bolan na črem žolču ali kaki drugi bolezni. Taka znamenja obsedenosti so: če kdo govori ali razume kak tuj jezik; če razodene kaj oddaljenega ali tajnega; če ima starosti in konstituciji neprimerne telesne moči itd. Da to (duhovnik) lagije spozna, naj po jednem ali drugem izganjanju vpraša obsedence, kaj čudi v duši ali na telesu in tudi naj skuša izvedeti, katerih besed se hudiči najbolj ustrašijo, da te besede potem krepkeje porablja in ponavlja. Pazi naj, kakih umetnosti in sleparij se poslužujejo hudiči, da bi preganjalca prekanili; (hudiči) imajo namreč navado, da napačno odgovarajo in se le težko razodenejo, da bi izganjalec vsled utrujenosti nehal ali da bi se kazalo, kakor da bolnik sploh ni obseden od hudiča itd. itd. »Vzajače in pomočki hudičevi so brez števila in izganjalec naj pazi, da ne postane njih žrtev. Hudič naj se iz obsedencev izgajajo v cerkvi ali na kakem drugem religijosnem, častitljivem kraju; če je obsedenec bolan ali če je imenita oseba, se sme hudiča tudi v privatnem stanovanju izgnati itd. itd.«

Tako govori »Rituale romanum« službeno navodilo za rimsko-katoliško duhovščino. Po tem navodilu opravljajo in morajo duhovniki opravljati svojo službo.

Iz tega navodila je razvidno, da je duhovščina še dandanes mnenja, da more hudič obseti človeka in da ima vsak duhovnik moč in oblast, krotiti demone in izganjati hudiče.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15 decembra.

Občinski svet Ljubljanski

ima v tork, 16. t. m., ob petih sejo. Na dnevnem redu so med drugimi poročila, da bi se otroški vrtnarici Ani Gorupovi o počitnicah izplačevala nagrada; o odobrenju računov dotacije na ljudski šoli na Karolinski zemlji; o prošnji sirotišnice bar. Lichtenhurničine za prispevek za šolsko opravo; o dovolitvi kredita 400 K za peči na II. mestni dežki ljudski šoli; o dovolitvi dodatnega kredita za razne nove potrebštine na mestnih ljudskih šolah v znesku 340 K; o proračunu mestnega vodovoda za l. 1903; o pogodbji s poljedelskim ministrstvom, tičoči se napeljave vode v žrebčarno na Selu; o prošnji dedičev Marije pl. Pongratzeve za odpis predpisane svote za večjo porabo vode; o nasvetu mestnega magistrata glede naprave preskuševališča za vodomore; o proračunu mestnega loterijskega posojila za leto 1903; o proračunu zaklada meščanske imovine za leto 1903; o proračunu v mestni upravi stopečih ustanov za l. 1903; o proračunu ubožnega zaklada za l. 1903; o dopisu poveljstva 3. voja v Gradeu v zadevi prodaje bolnice za silo; o oddaji mestnih kamnoseških del za dobo 1903, 1904 in 1905; o oddaji dobave stavbnega lesa za občinske potrebe v dobi 1903—1905; o oddaji mestne vožnje za dobe 1903, 1904 in 1905; o županovem nasvetu glede nove uredbe Bleiweisove ceste ondi, kjer se stika z Dunajsko cesto in o nakupu Gorupovega sveta do njegove hiše.

Bum, bum, ali denuncacija „Slovanske zvezze“.

Gospod Ivan Urbančič, občespoštovan veljak v Trnovem na Notranjskem, se je malo sprekel z ondotnim nadučiteljem g. Jernejem Ravnikarjem. Ravnikar, ta publa repa med učiteljstvom, je hotel namreč celemu svetu povedati, da bode pri bodočih občinskih volitvah klerikalno volil in zategadelj je ta nadučitelj, ki je že v Mokronogu pravljal različne brezaktivnosti, provzročil s pomočjo svoje žene, ki v hiši hlače nosi, urnebesni hrup. Nam je čisto vsejedno, kako Ravnikar voli in kakega političnega mnenja je njegovih hlač nositeljica, vendar smo pa mnenja, da je pri takih prilikah, ako nastane malenkostna diferenca med učiteljem in krajnjim šolskim svetom, učiteljeva dolžnost, da išče pomoč pri višjih šolskih gosposkah. Ravnikar pa je celo zadevo prej kot ne prav močno napihnil — vsaj ga poznamo že iz Mokronoga! — jo razobesil po »Slovencu« ter izberačil pri Šusteršču, da je radi bagatele, kakor je g. Jernej Ravnikar, vložil bobnečo interpolacijo, v kateri kot blag kristjan zahteva, da naj ministrski pred-

sednik priskrbi, da se proti poštenemu slovenskemu možu, kot je gosp. Urbančič, naperi kazensko postopanje. Lepi bi bili časi, ko bi g. pl. Körber ne imel druzega opraviti, nego prati umazano perilo gosp. Jernej Ravnikarja in njegove ženske! Na vislice bi torej rada spravila »Slovanska zveza« g. Urbančiča! Priznati moramo, da take neumne interpelacije še nismo kmalu čitali, in da tudi še nismo kmalu opazili tako ostudne denunciacije, kakor je obsežena v ti interpelaciji! Radovedni smo, kdo je to kazensko ovadbo podpisal? Morda tudi gospoda iz Dalmacije? Bomo videli! Gospodu Urbančiču pa bodi v tožbo povedano, da lahko vzlic ovaduški interpelaciji »Slovanske zvezze« prav mirno spi. Somišlenikom v Trnovem pa bodi svetovano, da naj puste Ravnikarja in njegovo žensko na klerikalnem smetišču. Če jim je že na glasu tega učiteljskega šumomarja toliko ležeče, naj posnemajo Stari trg pri Ložu: tam so na en dan kar šest častnih občanov imenovali, pa so imeli prvirazred v svojim klerikalnim bisagi. Kar je v Starem trgu dopustno, bo pač tudi v Trnovem dopustno! Končno pa prosimo g. Urbančiča, da nam celo zadevo takoj pojashi. Prej kot ne bode stvar taka, da se bode dala iz nje skovati primerna interpelacija — proti Jerneju Ravnikarju!

Vrhunec smešnosti.

Dr. Šusteršč hoče imeti zase največjo reklamo. Kakor je stari Barnum nekdaj hvalil svoje slone, tako hoče, da naj bi uradni ljubljanski list hvalil njega. Sedaj se politični ta prismojeneč čisto resno jezi radi tega, ker »Laibacher Zeitung« ne prinaša vsake besedice, katero je dr. Šusteršč spregovoril k zakonu o krošnjarsku. To, kar »Slovenec« v tem pogledu piše, je že samozavest norca don Kišta! Ali je kaj druzega nego norost, če trdi »Slovenec«, da so dobili izvestni gospodje v Ljubljani z Dunaja — nos, ker »Laibacherica« premalo piše o dr. Šusteršču? Resnično, čitalstvo lista mora čez vse mere zabito biti, da ga sme uredništvo pitati s takimi — oslarijami. Körber pošilja nosove v Ljubljano, ker profesor Funtek o Šusteršču premalo piše! Ali ni to v istini vrhunec smešnosti?

— Nace Žitnik sili iz svojega političnega groba. V soboto udriha v »Slovencu« s polnim svojim imenom na nastar imenuje ostudne lažnike in podle obrekovalce. S tem meni, da nas je potlačil k zemlji, kakor je nekdaj tlačil k zemlji zeleno šentjernejsko pšenico. Pojdi no, Nači, pojdi! Ker nismo tvoji sorodniki, ti na to polje ne bodo sledili! Samo konstatujemo, da nam še nikdar ni bilo dokazano, da smo pod častno besedo lagali. Tebi pa se je dokazalo, da si hotel falsificirati deželnozborski stenografski zapisniki in da si pod častno besedo lagal. No, vidiš!

Celjski poslanec profesor Pommer

Pommer je bil v našem listu že časih popisan. Usta zna sicer odpirati — par kloster na široko — ali vzlic temu ga v zbornici nikdo ne posluša. Sedaj ga je vzel »Slovenec« pod svojo zaščito, in na Pommerja se sklicuje, češ, da je trdil, da dr. Ferjančič ni zahajal k sejam obrtnega odseka. Če Pommer kaj neslanega proti Slovencem zine, je to navadno kaj nerensnega. Zategadelj nam njegova izpoved ne imponuje in naj profesor Pommer desetkrat igra portirja pred vratmi obrtnega odseka! Toliko kot Gregorčič, je Ferjančič v obrtnem odseku gotovo govoril in tudi delal! Če se pa hočeta Pommer in »Slovencu« objemati, ju mi gotovo v tem ne bodo motili!

— Iz črnega brloga. Mi smo pisali o detomorilki, ki je svojega otroka najprej krstila, potem pa hladnokrvno zavila. Mi smo se zgražali nad dotičnim slučajem, ker je ravno krščenje dokazovalo, da je bil umor dobro premišljen. »Slovenec« nam odgovarja takole: »Liberalci pa, kateri priznavajo prostitucijo za potrebitno (posebno proštom) družabno institucijo, katero liberalne dame oproščajo in zagovarjajo, ti ljudje si načevajo farizejsko krinko na svoje brezstidine obrale, kadar kaka reva tako globoko pada. Pojd, banda, in sramuj se!« Tako piše glasilo ljubljanskega škofa. Sramuj se, škof!

— Dokaz brezverstva. Žalostna resnica je, da slučaji krivih priseg

dandanes niso več redki in pravniki že dolgo delujejo na to, da naj se priseganje opusti. Nedavno tega smo priobčili mnenje odličnega pravnika o prisegi. Tudi ta pravnik se izreka za odpravo prisegi, češ, da prisega kot resnico izsiljajoče sredstvo naj se rajše opusti, da se ohrani sveto ime božje. V dotednem sestavku se izrecno povdaruja, da naj se opusti prisega, da se ohrani sveto ime božje, a vendar vidi »Slovenc« v tem dokaz, da smo — brezverci. Pri tem širokoustno besedi o svetosti prisegi in napada porotnike, tisti »Slovenec«, ki sicer deluje po morali sv. Liguorija, katera morala izrecno dopušča in uči krivo prisego. »Slovencu« pač ne pristoja govoriti o prisegjanju, saj spadajo k njegovim ljubljencem ne samo goški kurat Ferjančič, ki je bil zaradi zapeljavanja h krivi prisegi obsojen, nego tudi drugi duhovniki, ki so ali sami po krivem prisegli, ali pa ljudi nagovarjali za krivo prisego. Lahko bi navedli tudi take nemške, francoske in italijanske pravnike, ki sicer zagovarjajo prisego, a so sploh proti temu, da bi se duhovniki zaprisegali, da bi se duhovnikom verjelo, tudi če pričajo pod prisego. Tak pravnik je n. pr. sedanji italijanski ministrski predsednik Zanardelli. In mnemu teh pravnikov se ni čuditi, saj, kakor rečeno, dovoljuje morala sv. Liguorija krivo pričevanje pod prisego in bi n. pr. Smolnikar po morali sv. Liguorija prav lahko prisegel, da ni tega storil, kar se mu očita in prav lahko bi dobil po tej morali tudi odvezo, tudi če bi storil krivo prisego.

Marnberške falotarie.

Neka koroška posojilnica ima naloženo, žalibog, v posojilnici v Marnbergu večjo vsoto. Ko je zvedela, da v Marnbergu poka in ko je doznała za Klobučarjeve švindlarije, je to vlogo odpovedala. S prva je marnberška posojilnica tudi obljudila vlogo vrniti v gotovem roku, meneč, da bode denar dala že »Gospodarska Zveza«, ali pa »Ljudska posojilnica« v Ljubljani. Tema dvema zavodoma pa menda tudi smrdi marnberško katoličanstvo, kajti to se sme sklepati iz tega, da je prišel tisti znani revizor Peič z dvema ožljindranima marnberškima odbornikoma posojilnico upnico prosit, naj ne terja denarja nazaj. Razume se ob sebi, da so ti poštenjaki pri tej prilikah oni pošteni koroški posojilnici sličili marnberški položaj popolnoma drugače kakor je; pri tej prilikah so pridno lagali ter opravljali dr. Pikla in celjsko »Zvezco«. Pa vse ni nič pomagalo. Dotična posojilnica je marnberško brez pardona tožila po dr. Piklu. Zdaj pa je spet dirindaj. Marnberg ne more plačati, »Ljudska posojilnica«, oziroma »Gospodarska Zveza« pa, ki sta tudi v tem šmiru že do grla, pa menda nočeta ali pa morebiti tudi ne moreta marnberškim poštenjakovičem več pomagati. Sedaj moleduje »Gospodarska Zveza« imenom »Ljudske posojilnice« pri dotični koroški upnici direktno, naj Marnberg prizanaša, ali pa naj dotično vlogo prenese v »Ljudsko posojilnico«. Kaj, ali so kase pri »Ljudski«, ki tako bombastično vedno kriči po časopisih, koliko ima vlog, tudi prazne? Ker slednje najbrž ni, zato je tembolj gotovo, da v Marnbergu silno smrdi in da vlada tam najhujša narodnogospodarska jetika, ki bode, žalibog, vsled brezvestnosti par lumpov potisnila narodno mejo za nekoliko kilometrov bolj proti jugu.

Repertoire slovenskega gledališča.

Jutri se igra prvič čarobna pravljica »Rdeča kapica«. Naslovno ulogo ima gdč. Kreisova; princega igra gdč. Rückova. Pravljica je namenjena predvsem mladini, a ker je lepo opremljena in skrbno uprizorjena ter žele abonomenti videti vse novitete, se uprizori »Rdeča kapica« jutri večer. Dramsko objektivo ima sedaj mnogo dela z veliko rimsko dramo »Quo vadis«, ter sodeluje tudi pri novi operi »Psoglavec«, zato se igra jutri poleg nove bajke francoske velsoiagra iz starejšega repertoarja »Na kosilu bom pri svoji materi«. Bajko je priredila za oder ga. Danilova.

— Odbor dramatičnega društva nas prosi, da objavimo glede izpremembe repertoarja včerajnjega sledeče: Ker je moral tenorist g. Vlček iz rodbinskih dogodkov odpotovati do torka v Prago, se je obrnil odbor na tenorista zagrebškega

gledališča, g. E. Cammarote s povabilom, da v nedeljo zvečer gostuje v ulogi Turi duja. Povod povabila je bilo privatno pismo g. Cammarote članu slovenske opere, v katerem pismu sporoča: »U slučaju, da se pruži prilika te da se govori u Vašem kazalištu o kakovom gostovanju, to možeš reči, da sam od kr. vlade dobit dozvolu za gostovanja i koncerte... i da u event. slučaju ne bih više trebalo više davati molbe do vlade.« Gostovanje se je nato sklenilo ter je g. Cammarote dne 12. t. m. brzojavno javil, da pride v nedeljo, 14. t. m. popoldne v Ljubljano. Včeraj zjutraj pa je odbor dobil brzojavko: »Uprava daje za svagdje dozvolu, samo strogo zabranjuje Ljubljano.« Vsled tega se je odbor obrnil do uprave z utemeljeno brzojavno prošnjo, da izjemoma dovoli gosp. Cammaroti gostovati, na kar je dobil odbor sleden telegram: »Cammarotove diete na umoru. Ne more doči. Intendancija. Iz prijavljene korespondence sledi, da odbora ne zadeva nikaka krivda, da se je morala opera odpovedati. Novih plakatov pa ni bilo možno naročiti radi nedeljskega počinka. Sl. občinstvo blagovoli tedaj napraviti si lastno sodbo o nerazumljivem postopanju intendancije »bratskega« zavoda v Zagrebu proti slovenskemu gledališču.

Božičnica revnih otrok. Že več kakor četrto stoletja je v Ljubljani navada, prirediti revnim šolskim otrokom božičnico. Zgodilo se je to tudi letos in se je obdarovanje vršilo včeraj dopoldne v telovadnici I. mestne deške ljudske šole. Božičnica se je imenitno obnesla. To je zasluga neumornega delujočega odbora, v katerem so g. cesarski svetnik Murnik, gospa dr. Tavčarjeva, gospa Premkova in gospodične Josipine Kleinova, Jelica Lozarjeva in Julija Premkova. Poleg teh se je za to plemenito delo zavzel še mnogo drugih dam in meščanstvo se je radovljivo odzvalo človekoljubnemu pozivu ter prispevalo za prireditev božičnice. Bil je dan čistega veselja za obdarovance in njih rodbine. Obdarovanih je bilo 240 šolskih otrok z oblačili in z jestvinami. Božičnice so se udeležili deželnih predsednik gospod baron Hein, kanonik g. Kalan, ravnatelj g. Levec, okrajski šolski nadzornik g. Meier, magistratni tajnik gospod Lah, mnogo gg. učiteljev in mnogo staršev obdarovanih otrok. Božičnica se je začela z govorom nadučitelja gospoda Gabrška, ki se je zahvalil odboru in vsem dobrotnikom, med njimi tudi kranjski hranilnici ter pozivjal otroke in starše, naj bodo svojim dobrotnikom hvaljeni. Potem se je vršila razdelitev daril. Otroci so dobili tako mnogo vsakovrstnih koristnih reči in jedil in vladala je med njimi prav presrena radost. Odbornicam in darovalkam ter darovalcem so hvaležni pogledi srečnih otrok pač najbolje platio za njih žrtve in za njih trud. Ko je bila razdelitev daril končana, je imel g. kanonik Kalan govor, v katerem se je zahvalil g. deželnemu predsedniku za udeležbo in odboru za njegov trud. Slovesnost se je zaključila s primernima deklamacijama nekega šolarja in neke šolarice.

Predavanje prof. dr. Šercla. Opozorjam novič na predavanje prof. dr. Šercla, ki bo v sredo ob 8. uri zvečer v »Mestnem domu«.

Na dunajskem konzervatoriju je napravil učni izpit iz godbe dne 28. m. m. z odličnim uspehom gosp. Henrik Družovič, učitelj v ptujski okolini in sotrudnik »Novih akordov«.

Iz Slavine se nam piše 14. t. m. Danes ponoči ob 1. uri je pogorela hiša Jerneja Žele iz Slavine. Da se niso užgale druge sosedne hiše, katere so komaj par metrov oddaljene in vse s slamo krite, je zasluga prebivalcev, kateri so neumorno gasili. Pohvalno se mora omeniti tudi požarne brambe iz Št. Petra, katera je tako hitro na lice mesta prihitela.

Iz Zagorja ob Savi. Dobrodeleni koncert v prid revnim, oddaljenim učencem v Zagorji za opoludansko hrano, priredi učiteljstvo iz Zagorja in Toplice s prijaznjem sodelovanjem vrlih gospic domačink in gospodov domačinov z tako zanimivim sporedom meseca januarja 1903 v krasnem salonu g. Habata. Spored javi se v kratkem.

— **V Ptiju** je 13. decembra preminul najstarejši član in zadnji še živeči ustanovnik ptujske čitalnice. Dosegel je redko starost 85 let in je bil še do letošnjega spomladni precej trden ter prihajal je rad v čitalnico, kjer je bil zaradi dovitov jako prijubljen družbenik. Bodil mu zemljica lahka!

— **Iz Pulja** se nam piše: Društvo »Gavriloč« ni hrvatsko nego čisto srbsko; priredilo je tudi v dvorani »Prvog istarskog Sokola« v Pulju 8 predstav z vrlo dobrim uspehom.

— **Ustrelil** se je v soboto v Pulju poročnik 87. pešpolka g. Hinko Hauke.

— **Izpred sodišča.** V soboto dne 13. t. m. so se vršile pri tukajnjem dežel. sodišču sledeče kazenske razprave: — Proti Jožefu Ježku, delavec iz Gor. Gameljov, zaradi hudobnega poškodovanja mosta, ki pelje čez Gameljski potok; odtrgal mu je ograjo, in 8 mostnic pometal v vodo. Obsoten je bil v 6 mesečno težko ječo. — Od zatožbe hudodelstva javne posilnosti so bili oproščeni Saibic Ferdinand, tovarniški delavec, Amon France hišnik, in Kovačič Janez vsi trije iz Sela, ker se jim ni moglo dokazati, da so bili v stanovanju Ivane Stroj na Selei pri nji stanjučega Jožefa Koboida, katerega so prišli na gospodarjevo povelje iz stanovanja iztrirat, res dejansko napadli ali mu na kaki drugi način silo delali. — Zaradi lovske tativne sta bila tožena Anton Lavrič in Alojzij Glavan pastir, oba iz Skrilov. Zasačena sta bila v tem hipu, ko sta ravno v ranjko vjetlo srno iz kože delava; Anton Lavrič je bil obsojen na 4 meseca težke ječe, njegov družec Glavan pa na 7 dnij zapora.

— **Ogenj na Laverci.** Včeraj okoli 5/9. je začelo goreti na živinskem hlevu posestnika g. Karola Lenčeta na Laverci. Ogenj se je hitro razširil in unel tudi šopo. Zgorelo je več stotov mrve, okoli 18 voz šote in okoli 40 sežnjev drv. Zgoreli so tudi stroji, ki so bili na podu. Živino so pravočasno rešili iz hleva. Škode je približno 16 000 kron. G. Lenčet je bil zavarovan. Na gorišču odpeljali so se tudi ljubljanski gasilci pod vodstvom svojega načelnika, g. Ludovika Stricelna, s parno brizgalnico. Nevarnost je bila, da se ne vnamejo poslopja sosedov. Ogenj je bil brez dvoma podložen, ker je začelo goreti na sredi hleva pod streho. Čuje se, da je bil aretovan neki hlapec, ki je minuli teden že poskusil začeti.

— **Pretep na Opekarski cesti.** Matevž Semraje, čevljarski pomočnik v Konjušnih ulicah št. 15, Franc Strasen, ključarski pomočnik Cesta na Loko št. 15, in delavec Anton Fric, Veliki Stradon št. 7, so danes ponoči skupno popivali. V isti gostilni so bili tudi Franc Libic, ključarski pomočnik, Ivan Ambrož, strugar, in Josip Dolinar s tremi dekleti. Ko so slednji šli iz gostilne, prišli so prvi za njimi in so najpopred napadli Ivana Ambroža, ki je šel sam domov. Podili so ga spet in Stresen ga je prijel za vrat in mu dal par zaušnic. Ko sta na to prišla Libic in Dolinar, so tudi ta dva podili spet. Libic njim je odgovarjal in zato so padli čez njega in ga začeli pretepati; Libic pa je potegnil nož in je mahal z istim okoli sebe. Sunil je Stresna v rebra, Semraje in Stresen sta težko poškodovana in so Stresna prepeljali v bolnico. Libic je bil aretovan.

— **Pritožba iz občinstva.** Vojaki 27. brambovskega pešpolka, ki so nastanjeni v bivši cukrarni, mečejo slamo, smeti, pepel in raznje odpadke na breg Ljubljance. Ali bi tega merodajni faktorji ne mogli prepovedati?

— **Bivši kaplan Bezeljak za-prt.** Orožniki v Zgornji Šiški so 11. t. m. aretovali kaplana Ivana Bezeljaka, kateri se je klatil po Šiški in je ljudem z lažnimi vimi pripovedbami izvabljal denar.

— **Zimsko suknjo ukradel** je danes ponoči neki brezposelnih natakar Ivanu Zupanu, natakarju pri Češnovarju v Kolodvorskih ulicah. Zupan je imel suknjo v sobi, kjer spi. Tat mu je vzel tudi 4 krome.

— **Tatvina.** Mariji Kosirnikovi, delavki v tobačni tovarni, je bila v soboto popoldne na prostoru, kjer prodajajo branjevke svoje blago, ukradena denarna, katero je med kupovanjem položila na klop. V denarnici je imela 9 kron.

— **Na južnem kolodvoru najdene reči.** V času od 6. do 12. t. m. so bile na južnem kolodvoru najdene sledeče reči: švicarski $\frac{1}{2}$ frank kot obesek in jeden brevir.

— **Najnovejše novice.** Prince Elija Bourbonski se je zaročil z neko avstrijsko princezinjo. — Prince Alfred Liechtenstein je izstopil iz avstrijske državlanske zveze, a to vsled predstoječe poroke njegovega sina z avstrijsko princezinjo. — 150 letnica Terezijanske vojaške akademije v Dunajskem Novemestu se je vršila včeraj. Iz tega povoda bodo gojenci v zanaprej nosili ime »vojaški akademiki«, a gojenci tretjega letnika dobre dolge sablje. — Mati drž. fin. ministra barona Kallaya je umrla 89 let starja. — Nemško-nacionalni in židovski vsečiliščniki so se v soboto preteplali na Dunaj s palicami. — Obsojen kapelan. V Linetu je bil kapelan Mih. Winderberg zaradi hudodelstva nenevnosti obsojen na sedem mesecev ječe. — Sleparija. Lastniki tovarne za bombaževino v Obergrudu pri Libercih, so napovedali konkurst zapustivi četrt milijona dolgov in za 150.000 K ponarejnih menic izginili. Nad 600 tkalcev je brez kruha. — Vojaška nasilja. V Temešvaru so napadli vojaki na cesti štiri kmečke deklice. Dočim so tri uše, zavlekli so četrto v vojašnico. — Anarhist. V Parizu so prijeli Ceha Studno, ki je baje izpovedal, da je anarhist ter trdil, da pozna sredstvo, ki varuje življenje vladarjem. Brez dvoma je blazen. — 400 tovornih ladij je z amrznilo na Donav in med Vidinom in Brailo. 300 teh ladij je obloženih s koruzo, ter so skoraj gotovo izgubljene. Škoda se ceni na 8 milijonov frankov. — Rudnik se je udrl v Ossegu pri Mostu. Eden delavec je ubit, več jih je ranjenih. Delo se je moralno vstaviti.

Društva.

— **Planinskega društva večer,** ki se je vršil v soboto v »Nar. domu« kot drugi v tekoči zimski sezoni, nudil je izborni predavanje v planinskih krogih kot odličnega turista in pisatelja dobroznanega gosp. kateheta Ivana Mlakarja. Način njegovega predavanja je bralcem »Plan. Vesnika« znan, prikupljiv je po svoji z dobrim humorjem zasoljeni živi govorici. To pot je očrta g. Mlakar pota na Mangart, Jalovec in Razor, tri najmarkantnejše velikane naših planin, ki jih je (izvzemši Mangart) dosle le malo število srčnih turistov obiskalo. Predavanju je sledila razstava slik društvenih amater fotografov, četrti svoje vrste, ki ji je kuval prof. Macher, podavši v toplih besedah oceno letos vposloanih slik se je spominil g. Macher smrti nekdanjega marljivega amater fotografa dr. R. Frilana in zahvalil se je trudoljubivosti gospode Ide Škofove, ki je z znano spremnostjo preskrbel aranžma letošnje, v zelenju in cvetkah okusno prialjene razstave. Razstavili so pa slike gg. Anton Gregorec, Alojzij Knafelc, P. Metod Schneditz, Josip Zagula in Bruno Rotter. Višino mojstrstva in fotografiranju je dosegel g. Gregorec. Njegove slike so izrazovite prirodne poezije. Triglavsko pogorje pred in po viharju ali pa nežne in sanjave zimske slike iz Tivolskega gozda, izdelane na angleškem papirju. Velečastne so slike, ki jih je vposlal Alojzij Knafelc. Tamo, kamor dospe le malokateri turist, nosi Knafelc svoj aparat in tu posname markantne poteze visokih gora. Viška skupina in Zajezerska dolina mu podajata motive, ki jih je fiksiral v vposloanih slikah. V precizno, tehnički izborni podanih slikah se javljata umetniški čut in razumevanje grandijoznosti hribske narave. V krogu naših amaterjev je nova prikazan belaški frančiškan P. Metod Schneditz, zastopan z bogato zbirko fotografij iz koroške dežele, iz Dalmacije in Albanije. Dosle neznan je zadobil mahoma toplo priznanje spričo okusnosti in izbornosti svoje tehnike. Posebno so njegove slike na pigment-papirju pozornosti vredne, kajti ravno na njih zadobi zelenje prenenljivo živost. Josip Zagula je vposlal fotografično povečane in akvareljane slike iz dolenskih pokrajin ob Krki, s katerimi je utrdil dober glas, ki ga uživa kot amater; Bruno Rotter pa več prirodnih pa tudi žanrskih slik, s katerimi si je pridobil kot pričetnik ugled med sovrašniki.

Telefonska in brzojavna poročila.

— **Dunaj 15. decembra.** Deželni zbor — izvzemši kranjski deželni zbor — so sklicani na kratka zasedanja: nižjeavstrijski na 19., moravski na 20., goriški na 22., istrski na 27., vsi drugi na 29. t. m.

— **Dunaj 15. decembra.** Ceser ne pojde letos čez božične praznike v Wallsee, kakor je bilo doslej navadno, nego ostane na Dunaju.

— **Dunaj 15. decembra.** Gospodska zbornica dobi 26 novih članov, a tudi sedaj ni med njimi nobenega Slovence. Med drugimi bodo imenovani škof v Budejovicah říha, bivši državni poslanec Dubsky, bivši trgovinski minister Dipauli, bivši praški župan Cerny, profesor Ott, grof Clam Martinio, bivši justični minister Ruber, princ Thurn Taxis, generalni ravnatelj severnih železnic Jeitteles, bivši sekcijski šef Baumgartner, prof. Nothnagel, pesnik Ferdinand Saar, intendant dvornih gled. Plappart, pivovarnar Dreher, bivši državni poslanec Peez, bivši državni poslanec Krainsky, tovarnar Gynzkey. Čuje se tudi, da je med imenovanim grof Alb. Dzieduszycky.

— **Dunaj 15. decembra.** »Polit. Čorr.« naznana s posebno izdajo velevažno novočico, da pride namreč ruski minister zunanjih del grof Lambsdorff, ki se mudi zdaj pri ruskem carju v Livadiji, tekom prihodnjih dni na Dunaj. Očividno je, da je ta prihod v zvezi s senzacionalnim nastopom ruske vlade proti makedonskemu gibanju. Dotična v soboto priobčena izjava ruske vlade, svari tudi Bolgarsko in Srbijo, naj nasprotujeta pripravam za ustajo v Macedoniji, češ, da hoče Rusija v smislu dogovora z Avstrijo ohraniti sedanji red na Balkanu in poskrbeti z administrativnimi reformami za makedonske Slovane.

— **Dunaj 15. decembra.** Ogrski ministriški predsednik Szell in ogrski domobranci predsednik Fejervary sta prišla včeraj sem. Najprej je bil Szell eno in pol ure pri cesarju in je potem konferiral s Körberjem in Goluchowskim. Danes je bil Körber pri cesarju. Čuje se, da sicer tudi včeraj ni bilo definitivnega sklenjeno glede nagodbe in trgovinskih pogodb, da pa pride do novega leta do odločitve.

— **Dunaj 15. decembra.** Včeraj je imel Schönerer v Hebu shod. Grmel je proti drugim nemškim strankam, da hočejo privoliti v uvedenje češkega notranjega uradnega jezika in tem strankam napovedoval najhujši boj. Podpiral ga je 1. ro. Shod je sprejel rezolucijo, ki odklanja spravnih elabrat drugih nemških strank in zahteva uveljavljanje nemškega državnega jezika.

— **Berolin 15. decembra.** Včeraj zjutraj ob pol 5. uri je nemški drž. zbor sprejel novi carinski tarif. Ceser je hotel grofa Bülowa tem povodom pozvanih v knežji stan, a Bülow je to podklonil. Ceser je na to poddel Bülowu verižico k Hohenzollerskemu redu, grofu Posadowskemu pa verižico k orlovemu redu.

— **London 15. decembra.** Venezolanska vlada je premenila svojo taktiliko. Ustavila je vse represalije.

Poslano.*

»Slovenec« je v št. 286 z dne 13. decembra v »Kotičku za liberalce« pisal:

»Vedno bolj smešni se zde resnim ljudem liberalci, ki vsako delo katoličko-narodne stranke opsujejo, sami pa ničesar ne storijo. Mirno in ponosno gre s svojim delom in vspehi naša stranka mimo lajajočih liberalcev. Pretekli dni so oblačili liberalci namero »Slov. krš. soc. zvez«, ki hoče izseljevanje v Ameriko urediti tako, da ljudstvo ne bo osleparjeno od agentov in da dobi primerne, cenene zvezze z domovino. Prvi je bil »Narod«, ki se je tu potegnil za — agente. »Narod« boli, da bo pri tem mnogo manj denarja šlo v žepo agentov, ki delujejo z velikanskimi dobički in da bi to, kar ljudstvo agentom daje preveč, ostalo ljudstvu. Taki prijatelji — agentov so liberalci!«

Podpisane plačam 2000 kron tistem, kateri dokaže, da sem kakemu popotniku ali izseljencu za vožnjo iz Ljubljane v Severno Ameriko kako krono več zaračuni, — ali kakor se je izrazil famozni »Slovenec«, »osleparil«, — kakor je bilo odločeno od ravnateljstva društva »Red Star Line«.

V Ljubljani, 19. decembra 1902.

Anton Rebek

oblastveno potren agent „Red Star Line“.

* Za vsebinu tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (3090)

